

Motion till riksdagen 2011/12:N390

av **Karl Sigfrid (M)**

Moderniserad privatkopieringsersättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för en moderniserad privatkopieringsersättning i enlighet med motionen.

Motivering

Många kunder kopierar musik och film som de har köpt, för att kunna ta del av informationen genom ett annat medium eller för att dela med familj och nära vänner. Denna kopiering är i allmänhet laglig och går under benämningen privatkopiering.

Eftersom intresseorganisationer som företräder vissa kulturarbetare anser att privatkopieringen är skadlig har riksdagen bestämt att konsumenterna ska betala en privatkopieringsersättning. Ersättningen administreras av den privata organisationen Copyswede som representerar upphovsrättsindustrin, och pengarna betalas ut till uphovsmän.

Det finns allt fler typer av lagringsmedier som kan användas för att kopiera kulturella verk. Huvuddelen av dem är i dag digitala lagringsmedier som används för lagring av många olika sorters information. Datorhårddiskar och mobiltelefoner är bara två exempel. Avgiften betalas av dem som tillverkar eller importerar lagringsmedier som kan användas för att lagra musik, film och andra kulturyttringar. Kostnaden förs sedan vidare till slutkonsumenten i form av prispåslag på den tekniska utrustningen. Den enskilde konsumenten betalar med andra ord för rätten att privatkopiera, oavsett om lagringsmediet används till detta.

Den svenska lagstiftningen vilar i dag på ett EU-direktiv som slår fast att om privatkopiering är tillåtet i ett medlemsland ska uphovsmännen kompen-

Fel! Okänt namn på

seras. EU-direktivet ger medlemsländerna stor frihet att utforma sina egna regler för hur kompensationen ska vara utformad.

Ersättningsnivåerna finns angivna i lagen, men berörda branscher kan förhandla om nedsättning av de nivåer som lagstiftningen anger.

Enligt upphovsrättslagen är ersättningen för ett analogt lagringsmedium två och ett halvt öre för varje möjlig upptagningsminut. För utrustning som möjliggör digital upptagning upprepade gånger är ersättningen 0,4 öre per megabyte lagringsutrymme. För andra anordningar där digital upptagning kan ske är ersättningen 0,25 öre per megabyte lagringsutrymme. En i dag normalstor hårddisk på ett terabyte skulle enligt detta schema ge en ersättning på 4 000 kronor. I praktiken är dock avgifterna lägre till följd av frivilliga överenskommelser.

Det kan diskuteras huruvida det är klokt att ha en privatkopieringsersättning, men givet att vi har en ersättning som betalas av slutkonsumenten är det viktigt att sambandet mellan kostnaden för privatkopieringsrätten och utnyttjandet av densamma blir så starkt som möjligt.

Den nuvarande ordningen utgår från att den lagringskapacitet som en konsument förfogar över är proportionell till samma konsuments nyttjande av rätten till privatkopiering. I praktiken finns dock anledning att tro att sambandet är relativt svagt, och att det blir allt svagare i takt med den tekniska utvecklingen, dels därför att hårddiskar i datorer och telefonminnen är universella lagringsmedier som i allmänhet inte är avsedda för privatkopiering av kulturella verk, dels därför att storleken på de privatkopierade verken inte växer i samma takt som hårddiskarnas lagringskapacitet. När de kulturella verken kan lagras på en obetydlig del av hårddiskutrymmet blir det ur privatkopieringssynpunkt ointressant hur stor hårddisken är.

För att skapa större träffsäkerhet i privatkopieringsersättningen bör vi avskaffa skyldigheten att betala högre priser vid köp av teknisk utrustning och i stället ta ut ersättningen i form av en avgift vid köp av kulturella verk. Sambandet mellan å ena sidan omfattningen av en konsuments privatkopiering och å andra sidan mängden inköpta verk torde vara betydligt starkare än sambandet mellan privatkopiering och innehav av lagringskapacitet.

En ytterligare fördel med att ta ut ersättningen vid köp av kulturella verk är att de aktörer som förfogar över verken i stor utsträckning också är de som tar emot privatkopieringsersättning. I stället för förhandlingar mellan motstridiga intressen kan avgiften bestämmas av kulturskaparnas egna organisationer.

Regeringen bör i enlighet med det som här har anförts utreda förutsättningarna för en moderniserad privatkopieringsersättning.

Stockholm den 5 oktober 2011

Karl Sigfrid (M)